

Riksantikvaren beskyldes for hestehandel:

Riksantikvar Jørn Holme får kritikk for å være mer opptatt av å bli populær enn å gjøre jobben sin.

JOB

Tekst: **Hilda Nyfløt**
hin@dagbladet.no

I en artikkel i bladet «Gamle hus – hager & interiør» går kulturhistoriker og arkeolog Sjur Harby hardt ut mot riksantikvar Jørn Holme.

– Holme skapte store forventninger om at han var en modig mann da han tiltrådte for snart tre år siden. Men han har tvert imot vist en bekvem forvaltningspraksis hvor han ikke tar i saker med konflikter, sier Harby til Dagbladet.

- Underlig prioritering

Tidligere PST-sjef Holme hadde jobbet som assisterende riksantikvar og vært hovedstyremedlem i Fortidsminneforeningen før han fikk sjefsjobben.

Harby mener Holme feilprioriterte da han satt i gang fredning av den nye operaen i Oslo, i stedet for å bruke statens ressurser til å redde truede kulturminner.

– Hvem vil rive Snøhettas praktbygg? Fredningen er svært ressurskrevende og en underlig prioritering.

Holme avviser beskyldningene. Han understreker at Riksantikvaren også har ansvar for moderne arkitektur.

– Riksantikvaren er et direktorat, med lovpålagte oppgaver. Noen mener Riksantikvaren freder for mye og noen mener vi freder for lite. Operaen er arkitektur i verdensklasse og en fredning vil sikre dens plass i omgivelsene, sier han til Dagbladet.

Kuttet åtte meter

Sjur Harby mener det nye rådhuset i Tønsberg er et eksempel på dårlig, uforutsigbart riksantikvarisk arbeid. Tidligere riksantikvar Nils Marstein fremmet i sin tid innsigelse mot planene kommunen hadde om å bygge et 46 meter høyt rådhus, 32 meter høyere enn kommunens egen plan for området tillot.

Da Holme tiltrådte aksepterte han at bygget kunne bli 38 meter høyt.

– I Tønsberg-saken sviktet han totalt og dolket sitt eget distriktskontor i ryggen. Det var en dårlig og ufaglig løsning fordi høyden på bygget fremdeles forstyrret Slottsfjellet og byprofilen, sier

Får frednings- KJEFT

IKKE FREDET: Riksantikvar Jørn Holme får kritikk for arbeidet som riksantikvar. – Noen mener Riksantikvaren freder for mye og noen mener vi freder for lite, svarer Holme.

Foto: Berit Roald/NTB scanpix

Ragnar Kristensen, leder i Fortidsminneforeningen i Vestfold.

Kristensen var en av dem som jobbet for å få Holme ansatt. Nå mener han Riksantikvarens opptreden minner om en «hestehandelvirksomhet» for å tekkes politiske fløyer.

Selv mener Holme at bygget ble «kraftig redusert» og at det er forsvart i forhold til Slottsfjellet.

– Det ble gjort en grundig jobb og vi fikk en løsning kommunen, fylkesmannen og direktoratet kunne være enige i. Dessuten er kremmerbygget høyere. Riksantikvaren har aldri reist så mange innsigelsessaker og fredet så

mange bygninger som de siste åra, sier Holme.

Unngikk fredning

I Linaegården i Sandefjord var fylkespolitikernes pådrivere for fredning. Politikerne i Sandefjord ville ha riving og kjøpesenter.

Mens partene var uenige ble den midlertidige fredede gården påtatt og brannskadet. Deretter ble den revet med riksantikvarens godkjenning, til tross for at fylkespolitikernes vedtak å kreve gjenoppføring etter loven.

– Han dolket fylkespolitikernes i ryggen og ga ordføreren det han

ville ha, sier Kristensen.

Holme mener den skadede bygningen ikke hadde nasjonal verdi etter brannen:

– Konklusjonen var tindrede klar fra fagdirektoratet, vi skulle ikke frede. Det var fylkespolitikernes uenig i, og det er flott at de går lenger enn fagetaten. Brannen er trist, men sånn er det.

- Ingen tillit

Gruppeleder for Vestfold arbeiderparti, Arve Høiberg, mener bygget hadde historisk verdi for handelsbyen Sandefjord.

– Jeg skjønner ikke hva Holme vil. Det hadde vært viktig å sende et signal til de som tente på om at dette ikke var greit. Jeg ble fryktelig skuffa, og har ingen tillit til riksantikvaren. Holme opphevet i 2011

fredningen av kirkebenker i Veggli kirke i Rollag i Buskerud, tegnet av den kjente arkitekten Christian Heinrich Grosch på 1800-tallet. –

Komfort viktigst

Holme stakk innom på en lynvisitt og opphevet den midlertidige fredningen, så å si på stedet, sier Harby.

Holme sier at ingen ville ha gudstjenester eller konserter i kirka, fordi benkene var ubehagelige å sitte på.

– Man fikk vondt av å sitte der etter to minutter. De nye benkene opptar Groschs arkitektur og kirken er i bruk igjen. Hvis kirken ikke kan brukes på grunn av Riksantikvaren så hadde vi tapt noe større.

Han dolket fylkespolitikernes i ryggen og ga ordføreren det han ville ha.

Ragnar Kristensen, leder i Fortidsminneforeningen i Vestfold